

Nyhetsbrev

Januar 2019

«Lindring i nord»

Regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling

Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus www.unn.no/lin

Foto: Karen Gjernes Isaksen

Nytt ekspertpanel: Nasjonalt organ for rådgiving ved alvorlig livsforkortende sykdom

Dette er en nasjonal ordning for pasienter med alvorlig livsforkortende sykdom. Åtte kreftleger utgjør det nye ekspertpanelet, som også vil kunne vurdere pasienter som lider av andre sykdommer enn kreft. Panelet vil gi en ny faglig vurdering om behandling og eventuelle kliniske studier som kan være aktuelle for den enkelte pasient. Videre kan ekspertpanelet bidra til at pasienter unngår å bruke tid og penger på behandling som ikke er nyttig eller er potensielt skadelig. Det er behandlende lege som i samråd med pasienten kan henvende seg til panelet, som skal ha en rådgivende rolle. Det blir opp til behandlende lege og pasient å avgjøre om de vil følge rådene. Panelet regner med å behandle cirka 400 saker årlig. [Les mer her](#)

Trykksårteam

Et tverrfaglig trykksårteam er etablert ved UNN Tromsø. Ønsket er å inkludere UNN Harstad og UNN Narvik etter hvert. Teamet består av fysioterapeut, ergoterapeut, lege, mikrobiolog og sykepleiere. Målet er å redusere antall trykksårpasienter. Dette skal gjøres ved å kurse og bevisstgjøre ansatte i å forebygge trykksår. Teamet vil også bistå helsearbeidere i kommunene. [Les mer her](#)

Nytt på nettsiden vår

Vi har gjort noen tilføyinger på nettsiden. Under punktet *Praktisk palliasjon*, har vi føyd til nye punkter om *ernæring og pårørende*. Her finner dere linker til nyttig informasjon, fagstoff og nettressurser innenfor disse fagområdene.

Revidering av dosering på Robinul i Lindrende skrin

Vi er i gang med å revidere dokumentene i Lindrende skrin. Det blir blant annet en endring på dosering av Robinul på ordinasjonsskjema og i algoritme for surkling i øvre luftveier. Helse Bergen HF endret sin dosering på Robinul i henhold til Palliative Care Formulary, 6. utgave i fjor. Startdosen er endret. Maksimal døgndose Robinul er den samme som ved forrige revidering. Dere finner algoritmene til Lindrende skrin [her](#)

Tildeling av kommunale midler til kompetansehevede tiltak 2019

[Helsedirektoratet](#) utlyser midler til kompetansehevede tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, og søknadsfristen er 01.03.2019. Det er kun kommuner som kan søke.

[Fylkesmannen i Troms](#) i samarbeid med «Lindring i nord» behandler søknadene for de nordnorske fylkene. [Oversikt over fjorårets prosjekter](#)

Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver

Helsedirektoratet utlyser midler til pårørendearbeid i kommunene. Målet er å utvikle modeller som bidrar til:

- å styrke kvaliteten på tjenestene til pasienter gjennom systematisk samarbeid med pårørende
- å støtte pårørende med krevende omsorgsoppgaver
- å sørge for at barn og unge som pårørende og etterlatte får ivarett sine behov for informasjon og nødvendig oppfølging.

Obs. Søknadsfrist 31.01.2019. [Søk her](#)

Styrking av retten til dekning av reiseutgifter for barn som pårørende eller etterlatte

Barn har rett til dekning av reise- og oppholdsutgifter i forbindelse med informasjon og oppfølging etter Helsepersonelloven § 10a og § 10b. Det er bevilget kr. 25 mill. i statsbudsjettet for 2019 (Helse- og omsorgsdepartementet). [Les mer her](#)

Hvor dør vi?

Folkehelseinstituttet (FHI) publiserte 12.12.2018 tall fra Dødsårsaksregisteret for 2017. Tallene viser at over halvparten døde på sykehjem eller annen helseinstitusjon utenom sykehus. Tallene for de som dør hjemme holder seg stabilt lave (13 %). Statistikken sier kun hvor pasienten var i dødsøyeblikket, men ingenting om hvor pasient befant seg tiden før dødsfallet. [Les mer](#)

Kvalitet

Trygghet

Respekt

Omsorg

Kurs og konferanser

Kurs i lindrende behandling i Tromsø

20.-22.03.2019

Vi arrangerer vårt årlige kurs i lindrende behandling i Tromsø.

Sted: Store auditorium, fløy A plan 5, UNN Tromsø.

Målgruppe: Helsepersonell som jobber med lindrende behandling i spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Tema: Hva kjennetegner lindrende behandling – organisering og behandlingsfilosofi, åndelig og eksistensiell omsorg, hjelperollen, kartlegging og lindring av symptomer, symptomlindring i terminalfasen, lindrende behandling tilrettelagt de eldste, lindrende behandling ved hjertesvikt, ivaretagelse av pårørende, ernæring, fysioterapi, munnstell mv. Påmeldingsfrist: 28.02.2019.

Mer informasjon på vår [nettside](#)

Fagnettverksmøter for ressursykepleiere i kreft og lindrende behandling

Fagnettverksmøtene i Helseregion Nord arrangeres etter påske. Vi sender ut mail til alle ressurspersoner og deres ledere når sted, dato og tema er bestemt. Det blir felles fagnettverksmøter for Nordlandssykehusene og for Helgelandssykehusene. For UNN HF og Finnmarkssykehusene blir det lokale møter. [Om nettverkene](#)

Landskonferanse i Kreftsykepleie

11.-13.09.2019

Den 19. landskonferansen i kreftsykepleie holdes i Sarpsborg i september. Tittelen på konferansen er «Hele mennesket - hele veien». [Mer informasjon](#)

Kurs i palliasjon for leger

15.-17.03.2019

Kurset holdes på Røros, arrangør er Norsk forening for palliativ medisin (NFPM). [Påmelding](#)

Internasjonale konferanser:

“A good ending – good for all”

6th Annual Research Conference of the International Collaborative for Best Care for the Dying Person

06.- 07.11.2019.

Sted: Radisson Blu Royal Hotel Bergen.

Konferansen tar sikte på å dekke et bredt spekter av tema som omhandler pleie og omsorg for døende, og samfunnsengasjement rundt døden. [Mer informasjon](#)

16th World Congress of the European Association for Palliative Care (EAPC)

23.-25.05.2019

Sted: Berlin, Tyskland.

Tittel: Global palliative care – Shaping the future.

[Mer informasjon](#)

Fagfeltnytt

Integrasjon av onkologi og palliasjon – artikkel i Lancet Oncology

Kaasa, Loge et al. (2018). Et helt nummer av Lancet Oncology ble i fjor høst tilegnet den omfattende norske PALLiON studien (Palliative Care Integrated in Oncology). Tradisjonelt har lindrende behandling blitt gitt sent i forløpet av en kreftsykdom. Flere utenlandske studier viser fordeler ved å starte organisert lindrende behandling tidligere i forløpet og samtidig med cellegiftbehandling. [Les artikkelen her](#)

Pain Intensity Factors Changing Breakthrough Pain Prevalence in Patients with Advanced Cancer: A Secondary Analysis of a Cross-Sectional Observational International Study

Løhre, Hjermestad et al. (2018). Analyse av en tidligere norsk studie, der man ser nærmere på gjennombruddssmerter (BTP) hos pasienter med avansert kreftsykdom. For klinisk praksis kan man tolke at man ved mange BTP-episoder bør vurdere grunnsmerten og sikre god behandling av denne. [Les artikkelen her](#)

Control and Context are Central for People With Advanced Illness Experiencing Breathlessness: A Systematic Review and Thematic Synthesis (Australia)

Lovell, Etkind et al. (2019). En litteraturstudie, der man ser spesifikt på de største utfordringene hos personer med avansert sykdom og tungpustethet. Kontroll og kontekst spiller en stor rolle for pasientens mestring av situasjonen. Begrepet *Total Breathlessness* brukes for å beskrive kompleksiteten av svmøtomet. [Les artikkelen her](#)

Vi ønsker dere et fortsatt godt nytt år – og nyt sola som snart er tilbake! 😊